

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-1007 6 IR 20
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIIP-4871, LIETUVOS
RESPUBLIKOS TEISĖKŪROS PAGRINDŲ ĮSTATYMO NR. XI-2220 20 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIIP-4872 IR LIETUVOS RESPUBLIKOS
MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO NR. IX-2112 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIIP-4873“ PROJEKTO
(TAP NR. TAP-20-994) (TAIS NR. 20-7969(2))**

2020-06-03 Nr. NV-1524

Vilnius

Projekto rengėjas: Finansų ministerija.

Projekto tikslas: Pateikti Seimui išvadą dėl Lietuvos Respublikos Prezidento inicijuotų Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 6 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-4871 ir su juo susijusių Teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-4872 ir Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-4873.

Dabartinė situacija:

Seimo valdyba 2020 m. gegužės 28 d. sprendimu Nr. SV-S-1636 paprašė Vyriausybės pateikti išvadą dėl Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 6 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-4871 ir su juo susijusių Teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-4872 ir Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-4873.

Lietuvos Respublikos Prezidentas, atsižvelgdamas į neigiamą koronaviruso pandemijos poveikį šalies ūkiui, inicijavo teisėkūros pasiūlymus, orientuotus į reikšmingą paramą šeimoms su vaikais ir laikiną mokesčių mažinimą dirbantiems asmenims. Įstatymų projektus parengė Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos Ekonominės ir socialinės politikos grupė.

Įstatymų projektų aiškinamajame rašte nurodoma, kad projektai parengti atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Prezidento inicijuotą 2020 m. balandžio 29 d. diskusiją su Nobelio ekonomikos premijos laureatu Robertu Shilleriu, Lietuvos parlamentinių partijų, Finansų ministerijos ir Lietuvos banko atstovais bei nepriklausomais ekonomikos ir finansų ekspertais, skirtą anticikliniam fiskaliniam atsakui į COVID-19 krizę aptarti.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 6 ir 20 straipsnių pakeitimo projektu siūloma laikinai 2020 m. liepos 1 d. – 2020 m. gruodžio 31 d. laikotarpiu sumažinti standartinį gyventojų pajamų mokesčio tarifą, taikomą pajamoms iš darbo santykių, nuo 20 iki 15 proc. taikant mėnesio pajamų daliai iki 3 VDU, tokiu būdu atliepiant visuminės paklausos sumažėjimą.

Mėnesio pajamų daliai nuo 3 iki 7 VDU ir toliau, kaip šiuo metu galioja, būtų taikomas 20 proc. tarifas, mėnesio pajamų daliai virš 7 VDU ir toliau, kaip šiuo metu galioja, būtų taikomas 32 proc. tarifas.

Siekiant papildomai padidinti mažiausiai uždirbančiųjų pajamas, numatoma ankstinti nuo 2021 m. numatytą neapmokestinamojo pajamų dydžio padidinimą ir pradėti taikyti 50 eurų didesnį NPD (400 eurų) jau šiais metais (kartu atliekamas techninis NPD formulės koeficiento iš 0,17 į 0,19 patikslinimas, siekiant, kad imtis, kuriai taikoma NPD, iš esmės nesikeistų).

Pagal jau galiojančias nuostatas pajamų iš GPM netekimai savivaldybių biudžetuose dėl šio laikino diskrecinio pokyčio būtų pilnai padengiami iš valstybės biudžeto vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymo 34 straipsniu.

Kartu teikiamais Teisėkūros pagrindų įstatymo pakeitimo įstatymo ir Mokesčių administravimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektais siūloma numatyti naują išlygą, kad mokesčių pakeitimus įtvirtinantys įstatymai galėtų įsigaliooti greičiau nei po 6 mėnesių nuo tokių įstatymų oficialaus paskelbimo, kai susiklosto išskirtinės aplinkybės, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme – tokios išskirtinės aplinkybės ir yra susiklosčiusios 2020 metais dėl COVID-19.

Įstatymų projektų aiškinamajame rašte nurodoma, kad dėl gyventojų pajamų mokesčio laikino sumažinimo 2020 m. antrą pusmetį bus negauta 322 mln. eurų mokestinių pajamų, dėl NPD didinimo bus negauta 84 mln. eurų pajamų – tai bus anticiklinės investicijos į spartesnę ekonomikos atsigavimą. Dalis pajamų netekimų bus kompensuota dėl laikinojo gyventojų pajamų mokesčio sumažinimo ir NPD padidinimo išaugus vartojimo mokesčių (pridėtinės vertės, akcizų) įplaukoms. Nurodoma, kad savivaldybių biudžetai vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymo 34 straipsniu dėl mokestinių pokyčių pajamų netekimo 2020 metais nepatirtų – visi netekimai būtų amortizuoti valstybės biudžete, o savivaldybėms netekimai būtų kompensuoti.

Projekto esmė:

Finansų ministerija parengė ir teikia svarstyti Vyriausybės išvados projektą, kuriame siūloma:

- ✓ pritarti Teisėkūros pagrindų įstatymo ir Mokesčių administravimo įstatymo pataisoms;
- ✓ pritarti Lietuvos Respublikos Prezidento Seimui pateikto Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymo projekto aiškinamajame rašte išdėstytiems projekto tikslams didinti gyventojų pajamas ir skatinti vartojimą, ypatingą dėmesį skiriant mažas pajamas gaunantiems asmenims, ir, atsižvelgiant į šį tikslą, pritarti Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymo projekto nuostatoms dėl ankstesnio didesnio neapmokestinamojo pajamų dydžio taikymo (t. y. didesnis NPD būtų taikomas ne nuo 2021 m. sausio 1 d., o jau apskaičiuojant apmokestinamąsias pajamas už 2020 metus);
- ✓ nepritarti dėl nutarimo projekte nurodytų priežasčių Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymo projekto nuostatoms, numatančioms laikiną gyventojų pajamų mokesčio tarifo mažinimą pajamoms, gautoms laikotarpiu nuo 2020 m. liepos 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d.

Derinimas:

Vyriausybės išvados projektas pateiktas derinti Teisingumo ministerijai, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Lietuvos bankui ir Valstybės kontrolei. Atsižvelgiant į tai, kad nurodyti įstatymų projektai artimiausiu metu numatomi svarstyti Seime, Vyriausybės išvados projektas kartu teikiamas svarstyti Vyriausybei.

Atitiktis Vyriausybės programai:

Projektas Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada:

Siūlytume projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje (plačiau pristatyti).

Patarėjas

Vaclovas Medišauskas, tel. 8 706 63 814, el. p. vaclovas.medisauskas@lr.lt